

Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Gyfun Bro Edern

Dyddiad yr arolygiad: Mawrth 2025

Crynodeb

Mae Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern yn meithrin ymdeimlad cryf o berthyn ac yn cynnig amgylchedd teuluol clòs i'w disgyblion. Mae'r ddarpariaeth ar gyfer lles disgyblion yn gyffredinol yn gadarn ac mae lluo weithgareddau allgyrsiol difyr ar gael iddynt. Yn y mwyafrif o achosion, mae disgyblion yn gwneud cynnydd addas yn eu dealltwriaeth bynciol gyda chynnydd cryf mewn ychydig o wersi. Fodd bynnag, mewn lleiafrif o achosion, mae diffygion yn yr addysgu yn rhwystro cynnydd y disgyblion. Yn gyffredinol, nid yw'r disgyblion yn gwneud digon o gynnydd yn eu medrau llafaredd, darllen ac ysgrifennu.

Mewn lleiafrif o achosion, mae athrawon yn hyrwyddo defnydd o'r Gymraeg gan y disgyblion yn effeithiol. Fodd bynnag, nid yw mwyafrif yr athrawon yn hyrwyddo defnydd y disgyblion o'r Gymraeg yn ddigon effeithiol. O ganlyniad, nid yw llawer o ddisgyblion yn gwneud digon o gynnydd yn eu gallu na'u parodrwydd i gyfathrebu yn Gymraeg.

Mae athrawon yn cynllunio gwersi'n briodol yn y mwyafrif o achosion, ond mewn lleiafrif ceir gweithgareddau diflas a her isel. Mae llawer o athrawon yn holi cwestiynau i wirio adalw'r disgyblion yn briodol ond yn y mwyafrif o achosion, nid ydynt yn defnyddio cwestiynau sy'n ysgogi'r disgyblion i ymhelaethu ar eu syniadau'n ddigonol. Ceir adborth buddiol yn y mwyafrif o achosion ond mae hwn yn rhy gyffredinol mewn lleiafrif ohonynt. Mae'r cwricwlwm yn cynnig ystod eang o brofiadau addas ond nid yw cynllunio'r ysgol i sicrhau datblygiad medrau'r disgyblion yn ddigon cydlynus.

Yn y mwyafrif o wersi, mae agweddau disgyblion yn lled gadarnhaol, gyda llawer yn canolbwyntio'n briodol. Fodd bynnag, mae ychydig o ddisgyblion yn hwyr i'w gwersi neu'n crwydro'r coridorau. Mewn lleiafrif o wersi, arddangosa disgyblion ddiffyg dyfalbarhad a diddordeb yn eu dysgu ac mewn ychydig o wersi, ceir ymddygiad gwael sy'n tarfu ar ddysgu. Mae presenoldeb wedi gwella'n ddiweddar ond yn parhau'n is nag oedd cyn y pandemig. Gyda chefnogaeth yr awdurdod lleol, mae prosesau diogelu'r ysgol wedi cryfhau yn ddiweddar.

Yn gyffredinol, mae arweinyddiaeth yn cael effaith gadarnhaol ar les disgyblion. Mae arweinwyr yn cymryd rhan mewn gweithgareddau hunanwerthuso priodol ond nid ydynt yn arfarnu'r addysgu yn sgil ei effaith ar ddysgu yn ddigon agos. Maent yn or hael o ran eu harfarniad o'r agweddau hyn. Dros amser, nid yw arweinyddiaeth yr ysgol wedi cael digon o effaith ar elfennau pwysig fel ansawdd yr addysgu na datblygiad medrau llythrennedd y disgyblion. Nid yw arweinwyr yn arddangos y gallu i wella'r agweddau hyn.

Argymhellion a beth sy'n digwydd nesaf

Rydym wedi gwneud pump argymhelliad i helpu'r ysgol i barhau i wella:

- A1 Gwella arweinyddiaeth strategol ac atebolrwydd ar bob lefel, gan gynnwys ansawdd yr hunanarfarnu a chynllunio gwelliant
- A2 Sicrhau bod y llywodraethwyr yn cynnig her briodol i arweinwyr
- A3 Cryfhau ansawdd yr addysgu
- A4 Cryfhau medrau llythrennedd y disgyblion ynghyd â'u parodrwydd i ddefnyddio'r Gymraeg
- A5 Gwella presenoldeb a phrydlondeb i wersi

Yn unol â Deddf Addysg 2005, mae PAEF o'r farn bod angen mesurau arbennig mewn perthynas â'r ysgol hon. Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu i ddangos sut bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion. Dyma'r lefel ddwysaf o weithgarwch dilynol statudol. Bydd Estyn yn monitro cynnydd yr ysgol bob tymor ar ôl cyhoeddi'r adroddiad arolygu.

Adroddiad llawn

Os hoffech ddarllen mwy am werthusiad Estyn o'r ysgol, dilynwch y ddolen hon i'r [adroddiad llawn](#).

© Hawlfraint y Goron 2025: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 22/05/2025